

LOP tot curriculum – aanpak en planning

Projectvoorstel curriculum op hoofdlijnen

Versie 3, 1 april 2021

Auteur:

Joanneke Krämer (zelfstandig onderwijskundig projectleider)

Opgesteld en vastgesteld door:

Elise Buiting (voorzitter KAMG), Carla Derijck (directeur KAMG), Marleen Kraaij (voorzitter Concilium), Marleen Johannes (voorzitter bestuurscommissie KAMG), Milo Vedder (directeur SOGEON), Jeannette de Boer (opleidingsmanager NSPOH), Karien Wielaart (opleidingsmanager TNO) en Joanneke Krämer (zelfstandig onderwijskundig projectleider).

Inhoudsopgave

Aanpak in vogelvlucht	2
Gewenst resultaat: curriculum op hoofdlijnen	2
Een curriculum op hoofdlijnen	2
Een uitwerking van het LOP	2
Breed draagvlak onder professionals en werkgevers sociale geneeskunde	3
Proces	3
Procesorganisatie	6
Kernteam	6
Betrokkenen	6
Samenstelling groepen	7
Financiering	9
Bijlage: schets actoren M+G	10

Aanpak in vogelvlucht

Om te komen van het LOP arts M+G 2020 naar een curriculum dat daarop gebaseerd is, en uitgevoerd wordt door één of meerdere opleidingsinstituten, maken we een tussenstap. Een klein kernteam -met daaromheen een schil van co-creators en een denktank- bereidt in verbondenheid met alle betrokkenen een curriculum op hoofdlijnen voor. Dit curriculum op hoofdlijnen wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het Concilium en het bestuur van de KAMG.

Gewenst resultaat: curriculum op hoofdlijnen

Het kernteam levert bij afronding van het project het volgende op:

Een curriculum op hoofdlijnen dat een uitwerking is van het LOP arts M+G 2020 en dat breed draagvlak heeft onder professionals en werkgevers/opleidingsinstellingen binnen de sociale geneeskunde in Nederland.

Hieronder een toelichting op de drie elementen uit dit gewenste resultaat. Want wat bedoelen we met 'een curriculum op hoofdlijnen', 'een uitwerking van het LOP' en 'breed draagvlak onder professionals en werkgevers'?

Een curriculum op hoofdlijnen

Wat bedoelen we met 'een curriculum op hoofdlijnen'? We hebben het dan over het scheppen van duidelijkheid in de ontwerpcriteria voor het ontwikkelen van een opleiding arts M+G zoals beschreven in het LOP.

Bij het Concilium, de wetenschappelijke verenigingen, de opleidingsinstituten en de diverse opleidings- en profielcommissies leven nog vragen over 'hoe gaat de vernieuwde opleiding arts M+G er in de praktijk uitzien'. Deze vragen worden in het curriculum op hoofdlijnen beantwoord. Ook worden (schijnbare) tegenstrijdigheden opgehelderd door diverse interpretaties van de tekst van het LOP arts M+G 2020 te expliciteren, tot een gedeelde interpretatie te komen, afspraken te maken over de inhoud van het curriculum en helderheid te scheppen over de individuele ruimte voor de aios ter verdieping en verbreding. De onderwijskundige visie zoals opgenomen in het LOP (waaronder: gedifferentieerd onderwijs, praktijkgerichte opleiding, vanuit generiek naar specifiek redenerend) wordt geëxpliciteerd. Een 'curriculum op hoofdlijnen' is als het ware een opdrachtomschrijving voor een opleidingsinstituut: binnen welke kaders ontwikkelt een opleidingsinstituut straks de nieuwe opleiding tot arts Maatschappij + Gezondheid zoals zij aan wil en kan bieden?

Een 'curriculum op hoofdlijnen' is géén curriculum. De onderwijsinstituten zijn eindverantwoordelijk voor de opleidingen die zij verzorgen. Zij zijn dan ook verantwoordelijk voor de vormgeving en organisatie van het onderwijs, de opdrachten en toetsen, de begeleiding en beoordeling van aios en de kwaliteit van de praktijkopleiding. Door de eindtermen, de randvoorwaarden en de regelruimte voor de opleidingsinstituten en -instellingen helder te formuleren in het curriculum op hoofdlijnen, kunnen de onderwijsinstituten die de opleidingen gaan aanbieden hun expertise maximaal inzetten.

Een uitwerking van het LOP

Wat bedoelen we met 'een curriculum op hoofdlijnen dat een uitwerking is van het LOP M+G 2020'? We hebben het dan over het vertalen van de uitgangspunten en wensen zoals beschreven in het LOP arts M+G 2020 naar randvoorwaarden voor de opleiding. Uiteraard alleen daar waar nodig. We bepalen wat nodig is aan de hand van de vragen die er leven bij de betrokkenen, waaronder de

opleiders die de opleiding zullen gaan uitvoeren (opleiders van de onderwijsinstellingen en praktijkopleiders van de opleidingsinstellingen).

Er is overigens al veel werk verzet in de uitwerking van het LOP door het Concilium. Denk aan het toetsboek, stagekader en de EPA's. Deze documenten zullen – al dan niet aangepast aan voortschrijdend inzicht- hun plaats krijgen in het curriculum op hoofdlijnen. Soms vertaald als randvoorwaarden voor de opleidingsinstellingen, soms als handreiking bij de uitwerking van het curriculum door de instellingen.

Breed draagvlak onder professionals en werkgevers sociale geneeskunde

Wat bedoelen we met 'breed draagvlak onder professionals en werkgevers binnen de sociale geneeskunde in Nederland'? Met breed draagvlak bedoelen we dat het merendeel van de betrokken professionals en werkgevers achter het te formuleren curriculum op hoofdlijnen staat.

We hebben het dan over een curriculum op hoofdlijnen waarvan 'men' zegt:

Ja, dit curriculum op hoofdlijnen geeft ons het vertrouwen dat de vernieuwde opleiding tot arts M+G:

- Artsen opleidt die in staat zijn om de maatschappij te bieden wat er de komende jaren nodig is op het vlak van de sociale geneeskunde;
- In lijn is met het Landelijk Opleidingsplan arts M+G 2020 zoals opgesteld door het Concilium van de KAMG en bekrachtigd door het ministerie van VWS¹;
- In lijn is met KOERS 2020 en het Kaderbesluit CGS 2019;
- Een uitvoerbare opleiding is voor artsen in opleiding, opleiders en aanbieders van opleidingsplekken en onderwijs.

Met 'men' heeft vertrouwen, doelen we op:

- het Concilium en het bestuur van de KAMG als eindverantwoordelijke gremia;
- de besturen en de onderwijscommissies van de wetenschappelijke verenigingen;
- het LOSGIO als vertegenwoordiging van de artsen in opleiding;
- het bestuur van SOGEON als verbinder van opleiding & werkveld;
- de praktijkopleiders van de opleidingsinstellingen;
- de (instituuts)opleiders en opleidingsmanagers van TNO en NSPOH.

'Breed draagvlak' betekent niet: iedereen is het overal mee eens. Dat is niet haalbaar, en ook niet nodig. Waar we voor kiezen, is om alle zienswijzen te verzamelen, te horen en te wegen. Dit leidt tot een curriculum op hoofdlijnen dat recht doet aan diversiteit en overeenkomsten in het brede veld van Maatschappij en Gezondheid. Uitgangspunt is dat de meerderheid van de betrokkenen zich in dit curriculum op hoofdlijnen kan vinden, terwijl er ruimte blijft voor doorontwikkeling en aanscherping. Daarop is het hieronder beschreven proces gericht.

Uiteindelijk beslist het bestuur van de KAMG op advies van het Concilium van de KAMG over het aannemen of verwerpen van het voorgelegde curriculum op hoofdlijnen.

---

¹ De reactie van het ministerie van VWS op het voorgestelde LOP arts M+G 2020 is ten tijde van het opstellen van dit projectplan nog niet bekend. De termijn waarop deze reactie bekend wordt is van invloed op het proces zoals hieronder beschreven.

Proces

Het starten van een vernieuwde opleiding voor artsen Maatschappij + Gezondheid in een beperkte tijdsspanne vergt een heldere aanpak. Dit is zeker het geval als dit gedaan wordt in een complex veld met diverse organisaties en betrokkenen die kunnen en willen bijdragen aan de ontwikkeling van die opleiding.

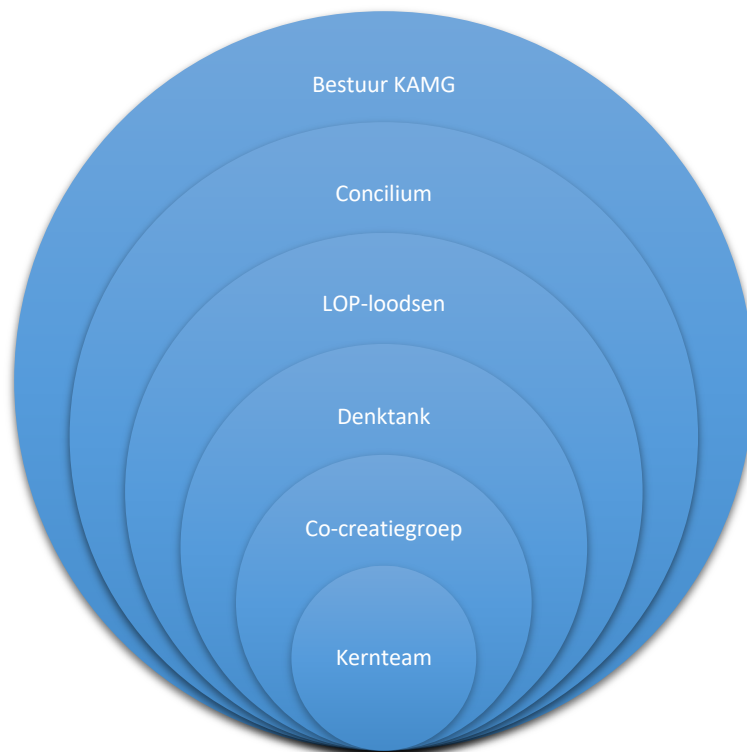
Binnen de sociale geneeskunde in Nederland zijn er veel gremia te onderscheiden, met elk een veelheid aan leden. Alle leden van alle gremia persoonlijk benaderen op alle momenten van het proces richting 'een curriculum op hoofdlijnen' is dan ook niet mogelijk. En zelfs het intensief betrekken van de diverse gremia in dit proces is een uitdaging: alleen al de onderwijscommissies van de wetenschappelijke verenigingen bij elkaar krijgen is een organisatorische uitdaging van formaat, die de doorlooptijd van het vaststellen van een curriculum op hoofdlijnen significant zal verlengen. Zie ook de weergave van alle actoren in de bijlage van dit document.

Wat we gaan doen, is het organiseren van een nauwe samenwerking van een uitvoerend kernteam met een 'schil' van afgevaardigden uit de formele gremia. De afgevaardigden zorgen voor een directe link met hun achterban. Daarnaast wordt er op vooraf vastgestelde momenten input gevraagd aan de (leden van) diverse gremia en andere betrokkenen.

Hieronder eerst een beknopte weergave van de activiteiten die worden ondernomen om tot een curriculum op hoofdlijnen te komen. Daarna aandacht voor de manier waarop we dit organiseren, en hoe vaak er met wie gesproken wordt in dit proces.

Procesorganisatie

Kernteam

Het kernteam draagt de verantwoordelijkheid voor het voorbereiden van het curriculum op hoofdlijnen. Daarnaast heeft het kernteam als taak bovenstaande activiteiten te organiseren, en zorg te dragen voor continue evaluatie van proces, planning en (tussen)resultaten. Zij bespreken dit regelmatig met de co-creatiegroep en de LOP-loodsen (de stuur- en spargroep voor het kernteam). Naast het opleveren van het curriculum op hoofdlijnen, draagt het kernteam zorg voor een eindevaluatie, om te kunnen leren van aanpak en proces.

Betrokkenen

Alle leden van officiële gremia die nu een rol hebben in het mede vormgeven van de opleiding M+G worden in dit proces betrokken. Dit gebeurt via de co-creatiegroep en de denktank, via het Concilium en via twee te organiseren bijeenkomsten voor alle betrokkenen (online kick-off voorjaar 2021 en online werkbijeenkomst zomer 2021). Tenslotte wordt er in het najaar van 2021 een conceptversie van het curriculum op hoofdlijnen gedeeld, via een enquête wordt een laatste ronde feedback verzameld.

Tijdens reguliere overleggen van de bestaande gremia, zal het lid dat afgevaardigd is in de co-creatiegroep verslag uitbrengen en input ophalen over de stappen die dan gezet worden in het uitwerken van het curriculum op hoofdlijnen.

Wie	Frequentie bijdrage
Kernteam (3/4 leden)	Wekelijks overleg à 1,5 uur Totaal: ong. 20 uur per week gemiddeld
Co-creatiegroep (6 leden)	16 x digitaal overleg à 1,5 uur + 1,5 uur voorbereiding
Denktank (10 leden)	5 x lezen & meedenken à 3 uur (schriftelijk)
Vorbereidingsgroep werkbijeenkomst (6 leden)	6 x à 1,5 uur, vanaf augustus 2021
LOP-loodsen (6 leden)	Eens per 6 weken overleg + voorbereiding à 1,5 uur
Concilium (ong. 20 leden)	Eens per kwartaal + kick-off, werkbijeenkomst, feedbackronde conceptresultaat
Leden onderwijs/profiel-commissies (ong. 80 personen)	Kick-off + werkbijeenkomst + feedbackronde conceptresultaat

Samenstelling groepen

Kernteam 'Coördineert, verbindt, creëert'			
Wie	Rol	Organisatie/gremium	Invalshoek
Joanneke Krämer	Onderwijskundig projectleider	Zelfstandige (huidige opdracht: NSPOH)	Onderwijskundig & proces
Sheda Broer	Lid kernteam	Opleidingsinstituut	Onderwijs
Vacant	Lid kernteam	Werkveld	Praktijkopleiding
Optioneel vacant	Lid kernteam		Opleider/ontwikkelaar
Vacant	Managementassistentie	nvt	Praktische ondersteuning

LOP-loodsen 'Stuur- en spargroep voor kernteam'	
Wie	Organisatie/gremium
Elise Buiting	Voorzitter KAMG
Carla Derijck	Directeur KAMG
Jeannette de Boer	Opleidingsmanager NSPOH
Karien Wielaart	Opleidingsmanager TNO
Marleen Johannes	Voorzitter bestuurscommissie KAMG
Vacant	Bestuur Loggio
Milo Vedder	Directeur SOGEON, agendalid

Co-creatiegroep – wordt samengesteld obv reacties op oproep		
'Samen ontwikkelen op basis voorwerk kernteam'		
Wie	Organisatie/gremium	Deskundigheidsgebied/'bril'
Vacant	Concilium	JGZ & M+G
Vacant		ITM & M+G
Vacant		Farm/Donor & M+G
Vacant		Medische expertise HG/KM & M+G
Vacant		MA & M+G
Vacant	Losgio	Aios LWS & M+G

Denktank – wordt samengesteld obv reacties op oproep		
'Meedenken op basis van voorwerk kernteam + co-creatiegroep'		
Wie	Organisatie/gremium	Deskundigheidsgebied/'bril'
	Concilium	LOP arts M+G & M+G
		JGZ & M+G
		Farmaceutische Geneeskunde & M+G
		Donorgeneeskunde & M+G
		Medische expertise HG/KM & M+G
		Infectieziektebestrijding & M+G
		TBC & M+G
		Medische Milieukunde & M+G
		Medische Advisering & M+G
		Huidige tweede fase & M+G
	Losgio	Aios LWS & M+G
		Praktijkopleider LWS & M+G
	TNO	Instituutopleider (TNO) & M+G
	NSPOH	Instituutopleider (NSPOH) & M+G
	TNO	Onderwijskundige (TNO) & M+G
	NSPOH	Onderwijskundige (NSPOH) & M+G

Vorbereidingsgroep werkbijeenkomst		
– afvaardiging uit co-creatiegroep, denktank en kernteam		
'Ontwikkelen programma + praktische organisatie online werkbijeenkomst'		
Wie	Rol	Afvaardiging van
Joanneke Krämer	Proces	Kernteam
Managementassistentie	Notulen, organisatie	Nvt
Vacant	Onafhankelijk dagvoorzitter	nbn
Vacant		Co-creatiegroep
Vacant		LOP-loodsen
Vacant		Concilium
Vacant		Losgio
Vacant		Werkgevers

Financiering

De financiering van dit voorstel is in aanvraag. SOGEON zal opdrachtgever en penvoerder zijn. De leden uit het kernteam worden betaald voor hun werkzaamheden ten behoeve van dit project. De leden van de co-creatiegroep, de denktank en de voorbereidingswerkgroep ontvangen vacatiegeld. Zo gauw de financiering rond is, wordt gestart met de uitvoering van dit project.

Bijlage: schets actoren M+G

- Concept - Opleidingenveld arts M+G - Concept -
 KNMG : CGS - kaderbesluit RGS - registratie & erkenning
 Cluster 3 (sociale geneeskunde) KOERS, LPP, kwaliteit

